Valkuilen in valpreventie?

Haio: DEBAERE Bo , KUL
Promotor: AERTGEERTS Bert , KUL
Praktijkopleider: VANDEKERCKHOVE Hendrik

Context: Vallen bij ouderen is een frequent voorkomend probleem. In Vlaanderen is de prevalentie voor vallen bij 65-plussers ongeveer 33%, waarbij een derde hiervan minstens 2 maal per jaar valt. Deze problematiek heeft veel verschillende oorzaken en bovendien grote gevolgen voor de patiënt, zijn omgeving en de maatschappij. Er zijn op heden al heel wat richtlijnen geschreven over valpreventie. Toch worden deze aanbevelingen maar zelden toegepast in de praktijk. Het doel van deze studie is een volledige en correcte richtlijn uit te filteren uit deze zee van richtlijnen en na te gaan of deze richtlijn implementeerbaar is in de huisartsenpraktijk.

Onderzoeksvraag: Het uitfilteren van een volledige en correcte richtlijn rond valpreventie. Nagaan of deze implementeerbaar is in de huisartsenpraktijk. Dit laatste door de motivatie van arts en patiënt te bekijken, de haalbaarheid in de praktijk na te gaan en na een periode van opvolging het effect van de richtlijn te evalueren.

Methode: Aan de hand van een literatuurstudie werden de verschillende richtlijnen met elkaar vergeleken. Daarnaast werd via medline naar implementatiestrategie?n gezocht. Met deze resultaten werd een eigen pilootproject op poten gezet waarin de Vlaamse richtlijn voor valpreventie van het EVV werd ge?mplementeerd. Er werd een training voorzien voor het artsenteam. De doelgroep populatie betreft ambulante 65-plussers. Een inclusieperiode van 2 maanden werd voorzien om gemotiveerde patiënten op te nemen in dit project. In deze periode werd de volledige richtlijn valpreventie toegepast. Nadien was er een opvolgingsperiode van 3 maanden gepland.

Resultaten: Van de doelgroeppatiënten is 4.3% gemotiveerd om deel te nemen aan deze studie. Van deze 29 gemotiveerde patiënten behoort 75% tot de hoogrisicogroep. Het artsenteam vond de implementatie van de richtlijn tijdrovend, doch heel interessant om stil te staan bij valpreventie. De steekkaarten werden als positief ervaren omwille van de systematiek, uitgebreidheid en duidelijkheid. Er werden duidelijke risicofactoren weerhouden via de werkfiches, bij 41% van de patiënten was er risico op orthostatische hypotensie en bij 95 % waren er risico?s verbonden met medicatiegebruik. Er is geen correlatie aan te tonen tussen het aantal risicofactoren en het aantal opgestarte interventies. Na 3 maanden opvolging zijn het aantal valpartijen verminderd tot slechts 13.6% van de patiënten, terwijl een jaar vooraf aan de studie nog 86.4% en 3 maand vooraf aan de studie 77.3% gevallen was.

Conclusie: De ambulante 65-plussers uit onze praktijk zijn weinig gemotiveerd om deel te nemen aan deze studie. Van de gemotiveerde patiënten behoort 75% tot de beoogde hoogrisico groep. Implementatie van de richtlijn is haalbaar, maar vraagt een grote inspanning van de artsen omwille van toegenomen werkdruk. Het aantal valpartijen is duidelijk verminderd na de interventie.